

Warszawa, dnia 3 lutego 2026 r.

Poz. 8

**ZARZĄDZENIE NR 4
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 3 lutego 2026 r.

w sprawie Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1273) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zespół do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027, zwany dalej „Zespołem”, jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw rybołówstwa pełniącego funkcję instytucji zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027, zwanego dalej „Ministrem”.

§ 2. 1. Do zadań Zespołu należy:

1) dokonywanie oceny analizy naukowej operacji, o której mowa w:

- a) § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 września 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 1. Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych objętego programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027 oraz wysokości tej pomocy (Dz. U. poz. 2128, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem o priorytecie 1”, w oparciu o kryterium nr 3 w ramach działania Innowacje, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 1,
- b) § 34a ust. 1 rozporządzenia o priorytecie 1, w oparciu o kryterium nr 1 w ramach działania Ochrona środowiska naturalnego i zmniejszenie wpływu działalności rybackiej na środowisko w zakresie operacji związanych z ochroną morskiej lub śródlądowej różnorodności biologicznej, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 1,
- c) § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 2. Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, przyczyniając się w ten sposób do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii objętego programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027 oraz wysokości tej pomocy (Dz. U. poz. 2361, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem o priorytecie 2”, w oparciu o kryterium nr 3 w ramach działania Inwestycje i innowacje w akwakulturze dotyczącego grupy operacji innowacje w zakresie projektów innowacyjnych, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 2,

- d) § 13 ust. 1 rozporządzenia o priorytecie 2, w oparciu o kryterium nr 4 w ramach działania Inwestycje i innowacje w akwakulturze dotyczącego grupy operacji innowacje w zakresie projektów pilotażowych, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 2,
 - e) § 21 ust. 1 rozporządzenia o priorytecie 2, w oparciu o kryterium nr 4 w ramach działania Inwestycje w przetwórstwie w zakresie grupy operacji innowacje w przetwórstwie, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 2;
- 2) dokonywanie oceny programu doradczego dla akwakultury, o której mowa w § 5 ust. 4 rozporządzenia o priorytecie 2, w oparciu o kryterium nr 5 w ramach działania Kapitał ludzki w zakresie grupy operacji szkolenia i konferencje w zakresie realizacji programów doradczych dla akwakultury, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 2;
- 3) wydawanie opinii, o której mowa w:
- a) § 17 ust. 9 rozporządzenia o priorytecie 2 w zakresie programu ochrony zasobów genetycznych ryb,
 - b) § 18 ust. 7 rozporządzenia o priorytecie 2 w zakresie programu budowy banku genów.

2. Ocena, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, jest dokonywana wraz z jej uzasadnieniem. Przy sporządzaniu oceny i jej uzasadnienia członkowie Zespołu korzystają ze wskazówek zawartych w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. 1. Członkami Zespołu są osoby powołane przez Ministra w drodze konkursu spośród kandydatów zgłoszonych przez uczelnie, instytuty badawcze lub jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk prowadzące badania naukowe lub prace rozwojowe w zakresie:

- 1) nauk rolniczych, w szczególności rybactwa, zootechniki, technologii żywności i żywienia, weterynarii lub produkcji ekologicznej;
- 2) nauk przyrodniczych, w szczególności biotechnologii lub nauk biologicznych;
- 3) nauk inżynieryjno-technicznych, w szczególności inżynierii materiałowej lub inżynierii środowiska.

2. W skład Zespołu wchodzi nie więcej niż 20 członków, w tym przewodniczący Zespołu, zastępca przewodniczącego Zespołu oraz sekretarz Zespołu.

3. Minister powołuje przewodniczącego Zespołu oraz zastępcę przewodniczącego Zespołu spośród 3 członków Zespołu rekomendowanych Ministrowi w uchwale Zespołu podjętej podczas pierwszego posiedzenia Zespołu. Minister odwołuje przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego.

4. Zespół wybiera sekretarza Zespołu spośród członków Zespołu.

5. Przewodniczący Zespołu może zapraszać do udziału w pracach Zespołu, w charakterze doradczym, inne osoby niebędące członkami Zespołu, których wiedza i doświadczenie mogą być przydatne do realizacji zadań Zespołu, bez prawa do udziału w podejmowaniu uchwał.

6. W przypadku gdy członek Zespołu nie może uczestniczyć w posiedzeniu, niezwłocznie informuje o tym przewodniczącego Zespołu.

7. Jeśli przewodniczący Zespołu nie może uczestniczyć w posiedzeniu Zespołu, informuje niezwłocznie o tym zastępcę przewodniczącego Zespołu.

8. W przypadku gdy w posiedzeniu Zespołu nie może wziąć udziału przewodniczący Zespołu oraz jego zastępca, obowiązki przewodniczącego Zespołu sprawuje członek Zespołu wskazany przez przewodniczącego Zespołu.

9. Minister odwołuje członków Zespołu.

§ 4. Do zadań przewodniczącego Zespołu należy w szczególności:

- 1) kierowanie pracą Zespołu, w tym organizowanie i koordynowanie pracy Zespołu w sposób pozwalający na unikanie konfliktu interesów oraz zapewnienie przestrzegania przez członków Zespołu poufności w trakcie realizacji zadań, o których mowa w § 2;
- 2) zwoływanie posiedzeń Zespołu, w tym wyznaczanie miejsca i terminu posiedzeń;
- 3) reprezentowanie Zespołu;

- 4) tworzenie grup roboczych, w skład których wchodzi 3 członków Zespołu;
- 5) podpisywanie uchwał podejmowanych przez Zespół.

§ 5. 1. Członek Zespołu ma obowiązek ujawnić przewodniczącemu Zespołu konflikt interesów, o którym mowa w art. 61 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz. Urz. UE L 2024/2509 z 26.09.2024), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2024/2509”, dotyczący jego osoby i wyłączyć się z prac Zespołu w zakresie realizacji zadań, o których mowa w § 2, których ten konflikt dotyczy albo może dotyczyć, niezwłocznie po otrzymaniu do dokonania oceny analizy naukowej operacji, programu doradczego dla akwakultury lub do wydania opinii, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, a także na każdym dalszym etapie dokonywania oceny lub wydawania opinii.

2. Członek Zespołu przed przystąpieniem do realizacji zadań, o których mowa w § 2 ust. 1, wypełnia oświadczenie dotyczące zobowiązania do ujawnienia konfliktu interesów, o którym mowa w art. 61 ust. 3 rozporządzenia nr 2024/2509, dotyczącego jego osoby i wyłączenia się z prac Zespołu w zakresie oceny analizy naukowej operacji lub programu doradczego dla akwakultury lub w zakresie wydawania opinii, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, których ten konflikt dotyczy albo może dotyczyć. Wzór oświadczenia jest określony w załączniku nr 2 do zarządzenia.

3. Członek Zespołu przed przystąpieniem do realizacji zadań, o których mowa w § 2 ust. 1, wypełnia oświadczenie dotyczące wyrażenia zgody na przetwarzanie jego danych osobowych oraz zapoznania się z klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania jego danych osobowych, które są niezbędne do wykonywania zadań Zespołu. Wzór oświadczenia jest określony w załączniku nr 3 do zarządzenia.

4. W przypadku gdy zostanie zidentyfikowany konflikt interesów dotyczący wyznaczonego członka grupy roboczej, przewodniczący Zespołu wyznacza innego członka Zespołu do prac w tej grupie roboczej.

§ 6. 1. Zespół obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez przewodniczącego Zespołu.

2. Pierwsze posiedzenie Zespołu zwołuje Minister.

3. Posiedzenia Zespołu mogą odbywać się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

4. Z posiedzeń Zespołu sekretarz Zespołu sporządza protokół.

5. Zespół podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwał, zwykłą większością głosów, w głosowaniu jawnym, w obecności co najmniej połowy liczby członków Zespołu. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego Zespołu.

6. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach przewodniczący Zespołu może zarządzić podjęcie uchwały w trybie obiegowym. Termin do zajęcia stanowiska przez członków Zespołu wynosi do 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia.

7. Przewodniczący Zespołu informuje niezwłocznie członków Zespołu o uchwałach podjętych w trybie obiegowym.

8. Przewodniczący Zespołu, na najbliższym posiedzeniu Zespołu, przedstawia do wiadomości członkom Zespołu wykaz uchwał podjętych w trybie obiegowym.

9. Głosowanie w trybie obiegowym odbywa się przy użyciu systemu informatycznego.

10. Uchwały Zespołu oraz protokoły z posiedzeń Zespołu, po ich podpisaniu przez przewodniczącego Zespołu, są przekazywane do sekretariatu Zespołu, o którym mowa w § 10.

§ 7. 1. Każdy z członków Zespołu, w ramach grupy roboczej, o której mowa w § 4 pkt 4, dokonuje oceny, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lub 2, zwanej dalej „oceną cząstkową”, w ramach której dokonuje oceny kryterium wyboru operacji, w tym oceny poszczególnych elementów ocenianego kryterium, zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi sposobu sporządzenia oceny tego kryterium i jej uzasadniania, o których mowa w załączniku nr 1 do zarządzenia.

2. Członkowie grupy roboczej przekazują oceny cząstkowe wraz z ich uzasadnieniem sekretarzowi Zespołu, niezwłocznie po ich dokonaniu.

3. Po uzyskaniu wszystkich ocen cząstkowych od każdego z członków grupy roboczej, sekretarz Zespołu dokonuje obliczeń stanowiących średnią arytmetyczną ocen (do jednego miejsca po przecinku) poszczególnych elementów ocenianego kryterium dokonanych przez każdego z członków grupy roboczej dla każdego z elementów oceny danego kryterium wyboru operacji, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lub 2, z uwzględnieniem § 2 ust. 2. Następnie sekretarz Zespołu dokonuje zsumowania punktów w zakresie oceny analizy naukowej operacji lub programu doradczego dla akwakultury w ramach wszystkich elementów danego kryterium. Na tej podstawie sekretarz Zespołu przygotowuje i przekazuje przewodniczącemu Zespołu projekt uchwały zawierający listę ocenionych analiz naukowych operacji lub programów doradczych dla akwakultury wraz z informacją o sumie uzyskanych punktów.

4. Przewodniczący Zespołu weryfikuje projekt uchwały wraz z załączonymi dokumentami – ocenami cząstkowymi każdego z członków Zespołu oraz informacją, o której mowa w ust. 3, i przekazuje projekt uchwały sekretarzowi Zespołu oraz do wiadomości sekretariatowi Zespołu celem poddania go pod głosowanie.

§ 8. Członkowie Zespołu, w ramach grupy roboczej, o której mowa w § 4 pkt 4, wydają opinię, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, którą następnie przekazują niezwłocznie po jej sporządzeniu przewodniczącemu Zespołu oraz sekretarzowi Zespołu celem przygotowania projektu uchwały i poddania go pod głosowanie.

§ 9. 1. Członkowi grupy roboczej za dokonanie oceny cząstkowej lub wydanie opinii, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 1000 zł brutto. Wypłata wynagrodzenia następuje na podstawie sporządzonego przez przewodniczącego Zespołu protokołu odbioru ocen cząstkowych lub opinii.

2. Przewodniczący Zespołu przekazuje dokumenty, o których mowa w § 7 ust. 4, wraz protokołem odbioru, o którym mowa w ust. 1, do sekretariatu Zespołu.

3. Koszty wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, oraz koszty zakwaterowania i przejazdu członków grupy roboczej oraz osób zaproszonych, o których mowa w § 3 ust. 5, z wyłączeniem kosztów przejazdu z wykorzystaniem transportu lotniczego, są refundowane z budżetu państwa części 62 – Rybołówstwo, dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, ze środków finansowych pomocy technicznej programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027.

4. Refundacja kosztów zakwaterowania, o których mowa w ust. 3, w związku z udziałem w co najmniej dwudniowym posiedzeniu Zespołu, przysługuje do wysokości 400 zł brutto za dzień, z wyłączeniem przypadku gdy zakwaterowanie zapewnia instytucja zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027.

5. Refundacja kosztów przejazdu, o których mowa w ust. 3, przysługuje do wysokości równowartości kosztów podróży pociągiem w wagonie klasy 2.

6. Członkowie grupy roboczej oraz osoby zaproszone są zobowiązani rozliczyć koszty zakwaterowania i przejazdu, o których mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zakończenia podróży.

7. Refundacja kosztów zakwaterowania i przejazdu, o których mowa w ust. 3, następuje na podstawie rachunków, faktur lub biletów przedłożonych do sekretariatu Zespołu oraz zatwierdzonych przez dyrektora komórki organizacyjnej właściwej w sprawach rybołówstwa w Ministerstwie.

8. W przypadku braku możliwości refundacji kosztów wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, ze środków finansowanych z pomocy technicznej programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027, te koszty są refundowane ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji komórki organizacyjnej w Ministerstwie właściwej w sprawach rybołówstwa, z części 62 – Rybołówstwo, dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej.

§ 10. 1. Obsługę organizacyjną i techniczno-biurową Zespołu zapewnia sekretariat Zespołu, którego funkcję pełni wyznaczony pracownik komórki organizacyjnej właściwej w sprawach rybołówstwa w Ministerstwie.

2. Pracownik, o którym mowa w ust. 1, uczestniczy w posiedzeniach Zespołu w charakterze obserwatora.

§ 11. Traci moc zarządzenie nr 30 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 sierpnia 2024 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027 (Dz. Urz. Min. Rol. i Roz. Wsi poz. 46 oraz z 2025 r. poz. 30).

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *S. Krajewski*

Załączniki do zarządzenia nr 4
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 3 lutego 2026 r. (poz.8)

Załącznik nr 1

Wskazówki dotyczące sposobu sporządzania oceny i jej uzasadniania dla członków Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa:

1) w zakresie działania Innowacje, w oparciu o kryterium nr 3 w ramach działania Innowacje, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 1:

Element kryterium	Wskazówki dotyczące sposobu sporządzania oceny i jej uzasadniania
<p>10 pkt – jeżeli operacja wpisuje się w cele wspólnej polityki rybołówstwa</p> <p>0 pkt – jeżeli operacja nie wpisuje się w cele wspólnej polityki rybołówstwa</p>	<p>Operacja wpisuje się w co najmniej 1 cel wspólnej polityki rybołówstwa, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, s. 22, z późn. zm.) – 10 pkt</p> <p>Operacja nie wpisuje się w cele wspólnej polityki rybołówstwa, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE – 0 pkt</p>
<p>Od 0 do 10 pkt – za ocenę potencjału naukowo-technicznego wnioskodawcy</p>	<p>Kwalifikacje i osiągnięcia zespołu: 0-3 pkt Przy ocenie brane pod uwagę będą dorobek naukowy i osiągnięcia oraz ich adekwatność do tematyki projektu, doświadczenie zespołu w realizacji projektów badawczych, udział w pracach grup eksperckich.</p> <p>Dopasowanie kompetencji do zadań: 0-3 pkt Przy ocenie badane będzie, czy zespół obejmuje komplet umiejętności potrzebnych do realizacji projektu oraz czy istnieje plan uzupełnienia luk.</p> <p>Infrastruktura badawcza i zaplecze techniczne: 0-2 pkt Przy ocenie brana będzie pod uwagę dostępność i adekwatność laboratoriów, aparatury i pozostałej infrastruktury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji projektu.</p> <p>Zdolność organizacyjno-finansowa organizacji wnioskodawcy: 0-2 pkt Przy ocenie brane będą pod uwagę czy wnioskodawca posiada w swoich strukturach działą administracji wspierające rozliczanie projektów, historia terminowości i skuteczności rozliczania projektów w okresie ostatnich 10 lat.</p>
<p>Od 0 do 20 pkt – za ocenę nowych rozwiązań technicznych lub</p>	<p>Nowatorskość i oryginalność rozwiązania 0-5 pkt Przy ocenie brane będzie pod uwagę czy rozwiązanie jest przełomowe czy jest ulepszeniem istniejącej technologii, poziom innowacyjności (ulepszenie</p>

<p>technologicznych w rybołówstwie morskim lub rybnactwie śródlądowym oraz możliwości ich zastosowania w praktyce.</p>	<p>czy przełom).</p> <p>Zasadność i jakość uzasadnienia technicznego 0-5 pkt Czy koncepcja opiera się na solidnych podstawach naukowo-technicznych; czy planowane metodyki są adekwatne do założonych celów projektu; czy jasno wskazano wymierne efekty realizacji projektu.</p> <p>Potencjał aplikacyjny i możliwość wdrożenia 0-5 pkt Czy rozwiązanie odpowiada na realne potrzeby rynkowe, społeczne lub środowiskowe a jego wdrożenie przyniesie wymierne korzyści jakościowe, kosztowe, efektywnościowe lub ekologiczne, czy przedstawiono realistyczny plan wdrożenia rozwiązania, TRL (ang. Technology Readiness Level - Poziomy gotowości technologicznej).</p> <p>Elastyczność zastosowania i planowany sposób rozpowszechnienia wyników 0-5 pkt Oceniane będą łatwość adaptacji do różnych warunków lub potrzeb użytkowników oraz plan rozpowszechnienia wyników.</p>
--	---

2) w zakresie działania Ochrona środowiska naturalnego i zmniejszenie wpływu działalności rybackiej na środowisko, w oparciu o kryterium nr 1 w ramach działania Ochrona środowiska naturalnego i zmniejszenie wpływu działalności rybackiej na środowisko, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 1:

Element kryterium	Wskazówki dotyczące sposobu sporządzania oceny i jej uzasadniania
<p>20 pkt – jeżeli operacja wpisuje się w cele wspólnej polityki rybołówstwa 0 pkt – jeżeli operacja nie wpisuje się w cele wspólnej polityki rybołówstwa</p>	<p>Operacja wpisuje się w co najmniej 1 cel wspólnej polityki rybołówstwa, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE – 20 pkt</p> <p>Operacja nie wpisuje się w cele wspólnej polityki rybołówstwa, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE – 0 pkt</p>
<p>Od 0 do 20 pkt – za zasięg terytorialny operacji</p> <p>Od 0 do 20 pkt – za liczbę gatunków zwierząt wodnych występujących na obszarze objętym operacją</p> <p>20 pkt – jeżeli operacja zakłada włączenie w jej realizację społeczności lokalnej</p> <p>0 pkt – jeżeli operacja nie zakłada włączenia w jej realizację społeczności lokalnej</p>	

<p>10 pkt – jeżeli operacja dotyczy gatunków zwierząt wodnych chronionych lub zagrożonych</p> <p>0 pkt – jeżeli operacja nie dotyczy gatunków zwierząt wodnych chronionych lub zagrożonych</p> <p>10 pkt – jeżeli operacja dotyczy gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym</p> <p>0 pkt – jeżeli operacja nie dotyczy gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym</p> <p>Od 0 do 20 pkt – jeżeli operacja dotyczy obszaru chronionego przepisami prawa</p> <p>Od 1 do 20 pkt – w przypadku projektów pilotażowych dotyczących odbudowy tarlisk szczupaka za każde 100 m² powierzchni tarliska utworzonego w ramach operacji przyznaje się 1 pkt</p>	
--	--

3) w zakresie działania Inwestycje i innowacje w akwakulturze dotyczącego grupy operacji innowacje w zakresie projektów innowacyjnych, w oparciu o kryterium nr 3 w ramach działania Inwestycje i innowacje w akwakulturze dotyczącego grupy operacji innowacje w zakresie projektów innowacyjnych, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o prioritycie 2:

Element kryterium	Wskazówki dotyczące sposobu sporządzania oceny i jej uzasadniania
-------------------	---

<p>Od 0 do 20 pkt – jeżeli operacja wpisuje się w cele i wyzwania Unii Europejskiej uwzględnione w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE”</p>	<p>Ocena zgodności analizy naukowej z celami i wyzwaniami UE uwzględnionymi w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE” (maksymalnie 20 punktów):</p> <p>1 cel UE – 5 punktów 2 cele UE – 10 punktów 3 cele UE – 15 punktów 4 cele UE – 20 punktów</p> <p>Cele i wyzwania UE uwzględnione w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE”:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Wzmacnianie odporności i konkurencyjności2. Udział w transformacji ekologicznej3. Zapewnianie akceptacji społecznej i informacji dla konsumentów4. Poszerzanie wiedzy i zwiększanie innowacyjności
<p>Od 0 do 10 pkt – za ocenę potencjału naukowo-technicznego wnioskodawcy</p>	<p>Kwalifikacje i osiągnięcia zespołu: 0-3 pkt Przy ocenie brane pod uwagę będą dorobek naukowy i osiągnięcia oraz ich adekwatność do tematyki projektu, doświadczenie zespołu w realizacji projektów badawczych, udział w pracach grup eksperckich.</p> <p>Dopasowanie kompetencji do zadań: 0-3 pkt Przy ocenie badane będzie, czy zespół obejmuje komplet umiejętności potrzebnych do realizacji projektu oraz czy istnieje plan uzupełnienia luk.</p> <p>Infrastruktura badawcza i zaplecze techniczne: 0-2 pkt Przy ocenie brana będzie pod uwagę dostępność i adekwatność laboratoriów, aparatury i pozostałej infrastruktury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji projektu.</p> <p>Zdolność organizacyjno-finansowa organizacji wnioskodawcy: 0-2 pkt Przy ocenie brane będą pod uwagę czy wnioskodawca posiada w swoich strukturach działą administracji wspierające rozliczanie projektów, historia terminowości i skuteczności rozliczania projektów w okresie ostatnich 10 lat.</p>

<p>Od 0 do 20 pkt – za ocenę nowych rozwiązań oraz możliwości ich zastosowania w praktyce</p>	<p>Nowatorskość i oryginalność rozwiązania 0-5 pkt Przy ocenie brane będzie pod uwagę czy rozwiązanie jest przełomowe czy jest ulepszeniem istniejącej technologii, poziom innowacyjności (ulepszenie czy przełom).</p> <p>Zasadność i jakość uzasadnienia technicznego 0-5 pkt Czy koncepcja opiera się na solidnych podstawach naukowo-technicznych; czy planowane metodyki są adekwatne do założonych celów projektu; czy jasno wskazano wymierne efekty realizacji projektu.</p> <p>Potencjał aplikacyjny i możliwość wdrożenia 0-5 pkt Czy rozwiązanie odpowiada na realne potrzeby rynkowe, społeczne lub środowiskowe a jego wdrożenie przyniesie wymierne korzyści jakościowe, kosztowe, efektywnościowe lub ekologiczne, czy przedstawiono realistyczny plan wdrożenia rozwiązania, TRL.</p> <p>Elastyczność zastosowania i planowany sposób rozpowszechnienia wyników 0-5 pkt Oceniane będą łatwość adaptacji do różnych warunków lub potrzeb użytkowników oraz plan rozpowszechnienia wyników.</p>
---	---

4) w zakresie działania Inwestycje i innowacje w akwakulturze dotyczącego grupy operacji innowacje w zakresie projektów pilotażowych, w oparciu o kryterium nr 4 w ramach działania Inwestycje i innowacje w akwakulturze dotyczącego grupy operacji innowacje w zakresie projektów pilotażowych, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o prioritycie 2:

Element kryterium	Wskaźniki dotyczące sposobu sporządzania oceny i jej uzasadniania
<p>Od 0 do 10 pkt – jeżeli operacja wpisuje się w cele i wyzwania Unii Europejskiej uwzględnione w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE”</p>	<p>Ocena zgodności analizy naukowej z celami i wyzwaniami UE uwzględnionymi w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE” (maksymalnie 10 punktów):</p> <p>1 cel UE – 1 punkt 2 cele UE – 2 punkty 3 cele UE – 5 punktów 4 cele UE – 10 punktów</p> <p>Cele i wyzwania UE uwzględnione w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie odporności i konkurencyjności 2. Udział w transformacji ekologicznej 3. Zapewnianie akceptacji społecznej i informacji dla konsumentów 4. Poszerzanie wiedzy i zwiększanie innowacyjności

<p>Od 0 do 5 pkt – za ocenę potencjału naukowo-technicznego wnioskodawcy</p>	<p>Kwalifikacje i osiągnięcia zespołu: 0-2 pkt Przy ocenie brane pod uwagę będą dorobek naukowy i osiągnięcia oraz ich adekwatność do tematyki projektu, doświadczenie zespołu w realizacji projektów badawczych, udział w pracach grup eksperckich.</p> <p>Dopasowanie kompetencji do zadań: 0-1 pkt Przy ocenie badane będzie, czy zespół obejmuje komplet umiejętności potrzebnych do realizacji projektu oraz czy istnieje plan uzupełnienia luk.</p> <p>Infrastruktura badawcza i zaplecze techniczne: 0-1 pkt Przy ocenie brana będzie pod uwagę dostępność i adekwatność laboratoriów, aparatury i pozostałej infrastruktury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji projektu.</p> <p>Zdolność organizacyjno-finansowa organizacji wnioskodawcy: 0-1 pkt Przy ocenie brane będą pod uwagę czy wnioskodawca posiada w swoich strukturach działą administracji wspierające rozliczanie projektów, historia terminowości i skuteczności rozliczania projektów w okresie ostatnich 10 lat.</p>
<p>Od 0 do 10 pkt – za ocenę nowych rozwiązań oraz możliwości ich zastosowania w praktyce</p>	<p>Nowatorskość i oryginalność rozwiązania 0-3 pkt Przy ocenie brane będzie pod uwagę czy rozwiązanie jest przełomowe czy jest ulepszeniem istniejącej technologii, poziom innowacyjności (ulepszenie czy przełom).</p> <p>Zasadność i jakość uzasadnienia technicznego 0-3 pkt Czy koncepcja opiera się na solidnych podstawach naukowo-technicznych; czy planowane metodyki są adekwatne do założonych celów projektu; czy jasno wskazano wymierne efekty realizacji projektu.</p> <p>Potencjał aplikacyjny i możliwość wdrożenia 0-3 pkt Czy rozwiązanie odpowiada na realne potrzeby rynkowe, społeczne lub środowiskowe a jego wdrożenie przyniesie wymierne korzyści jakościowe, kosztowe, efektywnościowe lub ekologiczne, czy przedstawiono realistyczny plan wdrożenia rozwiązania, TRL.</p> <p>Elastyczność zastosowania i planowany sposób rozpowszechnienia wyników 0-1 pkt Oceniane będą łatwość adaptacji do różnych warunków lub potrzeb użytkowników oraz plan rozpowszechnienia wyników.</p>

5) w zakresie działania **Inwestycje w przetwórstwie dotyczącego grupy operacji innowacje w przetwórstwie, w oparciu o kryterium nr 4 w ramach działania Inwestycje w przetwórstwie dotyczącego grupy operacji innowacje w przetwórstwie, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 2:**

Element kryterium	Wskaźniki dotyczące sposobu sporządzania oceny i jej uzasadniania
-------------------	---

<p>Od 0 do 5 pkt – za ocenę potencjału naukowo-technicznego wnioskodawcy</p>	<p>Kwalifikacje i osiągnięcia zespołu: 0-2 pkt Przy ocenie brane pod uwagę będą dorobek naukowy i osiągnięcia oraz ich adekwatność do tematyki projektu, doświadczenie zespołu w realizacji projektów badawczych, udział w pracach grup eksperckich.</p> <p>Dopasowanie kompetencji do zadań: 0-1 pkt Przy ocenie badane będzie, czy zespół obejmuje komplet umiejętności potrzebnych do realizacji projektu oraz czy istnieje plan uzupełnienia luk.</p> <p>Infrastruktura badawcza i zaplecze techniczne: 0-1 pkt Przy ocenie brana będzie pod uwagę dostępność i adekwatność laboratoriów, aparatury i pozostałej infrastruktury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji projektu.</p> <p>Zdolność organizacyjno-finansowa organizacji wnioskodawcy: 0-1 pkt Przy ocenie brane będą pod uwagę czy wnioskodawca posiada w swoich strukturach działą administracji wspierające rozliczanie projektów, historia terminowości i skuteczności rozliczania projektów w okresie ostatnich 10 lat.</p>
<p>Od 0 do 25 pkt – za ocenę nowych rozwiązań oraz możliwości ich zastosowania w praktyce</p>	<p>Nowatorskość i oryginalność rozwiązania 0-6 pkt Przy ocenie brane będzie pod uwagę, czy rozwiązanie jest przełomowe czy jest ulepszeniem istniejącej technologii, poziom innowacyjności (ulepszenie czy przełom).</p> <p>Zasadność i jakość uzasadnienia technicznego 0-6 pkt Czy koncepcja opiera się na solidnych podstawach naukowo-technicznych; czy planowane metodyki są adekwatne do założonych celów projektu; czy jasno wskazano wymierne efekty realizacji projektu.</p> <p>Potencjał aplikacyjny i możliwość wdrożenia 0-6 pkt Czy rozwiązanie odpowiada na realne potrzeby rynkowe, społeczne lub środowiskowe a jego wdrożenie przyniesie wymierne korzyści jakościowe, kosztowe, efektywnościowe lub ekologiczne, czy przedstawiono realistyczny plan wdrożenia rozwiązania, TRL.</p> <p>Elastyczność zastosowania i planowany sposób rozpowszechnienia wyników 0-5 pkt Oceniane będą łatwość adaptacji do różnych warunków lub potrzeb użytkowników oraz plan rozpowszechnienia wyników.</p>

6) w zakresie działania **Kapitał ludzki w ramach grupy operacji szkolenia i konferencje w zakresie realizacji programów doradczych dla akwakultury, w oparciu o kryterium nr 5 w ramach działania Kapitał ludzki w ramach grupy operacji szkolenia i konferencje w zakresie realizacji programów doradczych dla akwakultury, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia o priorytecie 2:**

Element kryterium	Wskazówki dotyczące sposobu sporządzania oceny i jej uzasadniania
<p>Od 0 do 5 pkt – biorąc pod uwagę liczbę obiektów chowu lub hodowli ryb, w których zostaną wdrożone usługi doradcze ujęte w programie doradczym</p>	

<p>Od 0 do 15 pkt – jeżeli przedmiot programu doradczego wpisuje się w cele i wyzwania Unii Europejskiej uwzględnione w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE”</p>	<p>Ocena zgodności programu doradczego dla akwakultury z celami i wyzwaniami UE uwzględnionymi w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE” (maksymalnie 10 punktów):</p> <p>1 cel UE – 1 punkt 2 cele UE – 5 punkty 3 cele UE – 10 punktów 4 cele UE – 15 punktów</p> <p>Cele i wyzwania UE uwzględnione w „Strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie odporności i konkurencyjności 2. Udział w transformacji ekologicznej 3. Zapewnianie akceptacji społecznej i informacji dla konsumentów 4. Poszerzanie wiedzy i zwiększanie innowacyjności
<p>Od 0 do 10 pkt – za ocenę planowanych celów programu doradczego do kosztów realizacji tego programu</p>	
<p>Od 0 do 10 pkt – za ocenę potencjału badawczo-naukowego podmiotu realizującego program doradczy</p>	<p>Kwalifikacje i osiągnięcia zespołu: 0-3 pkt Przy ocenie brane pod uwagę będą dorobek naukowy i osiągnięcia oraz ich adekwatność do tematyki projektu, doświadczenie zespołu w realizacji projektów badawczych, udział w pracach grup eksperckich.</p> <p>Dopasowanie kompetencji do zadań: 0-3 pkt Przy ocenie badane będzie, czy zespół obejmuje komplet umiejętności potrzebnych do realizacji projektu oraz czy istnieje plan uzupełnienia luk.</p> <p>Infrastruktura badawcza i zaplecze techniczne: 0-2 pkt Przy ocenie brana będzie pod uwagę dostępność i adekwatność laboratoriów, aparatury i pozostałej infrastruktury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji projektu.</p> <p>Zdolność organizacyjno-finansowa organizacji wnioskodawcy: 0-2 pkt Przy ocenie brane będą pod uwagę czy wnioskodawca posiada w swoich strukturach działą administracji wspierające rozliczanie projektów, historia terminowości i skuteczności rozliczania projektów w okresie ostatnich 10 lat.</p>

Załącznik nr 2

**WZÓR
OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE POUFNOŚCI I KONFLIKTU INTERESÓW¹⁾**

Ja niżej podpisany/a,

imię i nazwisko:,
członek Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 ze
względu na realizację zadań, o których mowa w § 2 zarządzenia nr Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia w sprawie Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie
dla Rybactwa na lata 2021–2027, w zakresie
.....

(należy wpisać tytuł analizy naukowej/programu doradczego dla akwakultury/programu, którego dotyczy
ocena/opinia):

I. oświadczam, że wyłączam się z ww. procesu ze względu na zachodzący konflikt interesów²⁾;

**II. oświadczam, że mój udział w procesie będzie bezstronny, obiektywny oraz nie zachodzą żadne
okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do mojej bezstronności względem sprawy²⁾,
w tym:**

1) nie brałem/am udziału w przygotowaniu wniosków i innych dokumentów w zakresie operacji, której
dotyczy analiza naukowa, program doradczy dla akwakultury lub opinia w programie Fundusze Europejskie
dla Rybactwa na lata 2021-2027;

2) nie jestem i nie byłem/am członkiem wnioskodawcy, którego dotyczy analiza naukowa, program
doradczy dla akwakultury lub opinia, nie zasiadam i nie zasiadałem/am w organach wnioskodawcy oraz
nie pozostawałem/am i nie pozostaję z wnioskodawcą w stosunku osobistym ani prawnym tego rodzaju, że
mógłby wywołać wątpliwości co do mojej bezstronności lub może mieć wpływ na moje prawa lub
obowiązki;

3) nie łączę lub nie łączyłem mnie z osobami reprezentującymi wnioskodawcę związek małżeński, stosunek
pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia, ani nie jestem lub nie byłem/łam związany/a z tytułu
przysposobienia, opieki lub kurateli;

4) nie jestem i nie byłem/am związany/a stosunkiem pracy z wnioskodawcą;

5) w przypadku powzięcia informacji o istnieniu jakiegokolwiek okoliczności mogącej budzić uzasadnione
wątpliwości co do mojej bezstronności w odniesieniu do oceny analizy naukowej, programu doradczego dla
akwakultury lub opinii, zobowiązuję się do niezwłocznego jej zgłoszenia na piśmie przewodniczącemu
Zespołu oraz wyłączenia się z dalszego uczestnictwa w ocenie.

Oświadczam, że:

1) będę wypełniać moje obowiązki w sposób uczciwy, rzetelny i sprawiedliwy, zgodnie z posiadaną
wiedzą;

2) zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy i zaufaniu wszystkich informacji i dokumentów
ujawnionych mi lub wytworzonych przeze mnie, lub przygotowanych przeze mnie w trakcie lub jako
rezultat oceny analizy naukowej, programu doradczego dla akwakultury lub opinii oraz że informacje te
zostaną użyte tylko dla celów tej oceny i nie zostaną ujawnione stronom trzecim;

¹⁾ Konflikt interesów, o którym mowa w art. 61 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz. Urz. UE L 2024/2509 z 26.09.2024, z późn. zm.).

²⁾ Skreślić, jeżeli nie dotyczy.

3) zobowiązuje się nie kopiować, reprodukować, publikować ani dystrybuować w całości ani w części żadnych informacji związanych z oceną analizy naukowej, programu doradczego dla akwakultury lub opinii, za wyjątkiem przypadków dokonywania tych czynności w celach związanych z jej wykonaniem.

....., dnia r.

(miejsowość)

.....

(czytelny

podpis)

Załącznik nr 3

WZÓR
OŚWIADCZENIE CZŁONKA ZESPOŁU DOTYCZĄCE WYRAŻENIA ZGODY NA
PRZETWARZANIE JEGO DANYCH OSOBOWYCH ORAZ ZAPOZNANIA SIĘ Z KLAUZULĄ
INFORMACYJNĄ O PRZETWARZANIU JEGO DANYCH OSOBOWYCH

Ja niżej podpisana/y (imię i nazwisko):
wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych podanych w związku z uczestnictwem
w pracach Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–
2027.

.....

(data, miejscowość i podpis)

**Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych osoby uczestniczącej
w pracach Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata
2021–2027:**

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, przekazuje się następujące informacje:

I. Informacje i osoby do kontaktów w sprawie przetwarzania danych osobowych:

1) Administrator Danych: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi; adres do korespondencji: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, e-mail: kancelaria@minrol.gov.pl, tel.: 22 623 10 00;

2) Inspektor Ochrony Danych: I, e-mail: iod@minrol.gov.pl, tel.: 22 623 26 25.

Informacje i dane kontaktowe uaktualniane są na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych>

II. Informacje dotyczące przetwarzanych danych osobowych:

Celem przetwarzania danych osobowych jest realizacja zadań przez Zespół do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027, który został powołany na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1273).

Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c oraz e RODO.

Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji zadań przez Zespół do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027, a następnie będą archiwizowane przez okres wynikający z przepisów prawa oraz regulacji obowiązujących w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

III. Źródło pochodzenia danych osobowych:

Pani/Pana dane osobowe zostały pozyskane od instytucji, która Panią/Pana zgłosiła, w której jest Pani/Pan zatrudniona/y.

Część danych osobowych została pozyskana bezpośrednio od osoby, której te dane dotyczą.

Kategorie odnośnych danych osobowych – w przypadku, gdy dane nie są zbierane od osoby, której dotyczą: imię, nazwisko, adres do korespondencji, numer telefonu kontaktowego, adres e-mail, stanowisko oraz nazwa pracodawcy.

Kategorie odnośnych danych osobowych – w przypadku, gdy dane są zbierane od osoby, której dotyczą: numer rachunku bankowego.

Podanie danych osobowych jest dobrowolne; jest jednak konieczne do funkcjonowania Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027.

Konsekwencją niepodania danych osobowych jest brak możliwości udziału w pracach Zespołu do spraw innowacji w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027.

IV. Odbiorcy danych osobowych:

Dane osobowe zostaną powierzone do przetwarzania podmiotowi/będą przekazane do państwa trzeciego/organizacji międzynarodowej:

Dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom trzecim/organizacji międzynarodowej, uprawnionym na podstawie przepisów prawa, w tym instytucjom Unii Europejskiej.

Dane osobowe mogą być przekazywane do innych organów publicznych i urzędów państwowych lub innych podmiotów upoważnionych na podstawie przepisów prawa lub wykonujących zadania realizowane w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej.

V. Prawa osoby, której dane osobowe dotyczą:

Przysługuje Pani/Panu prawo do:

- 1) żądania od Administratora Danych dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia ich przetwarzania;
- 2) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych; żądanie realizacji ww. praw należy przesłać w formie pisemnej do Administratora Danych;
- 3) wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

VI. Informacje o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu:

Dane osobowe nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

Zapoznałam/-em się.

.....

(data i podpis)